

Вяра

ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО. Благодатният огън.

Похвално слово за Пасха

Св. Иоан Златоуст

Който е благочестив, който истински почита Бога и Го обича искрено, нека се наслади от това хубаво и светло тържество на преславното Христово възкресение, което сега празнуваме и в което Господ тъй дивно показа и Своята благост към човешкия род, и Своята премъдрост в изкупването му от вечна погибел, и Своята сила над враговете на нашето спасение!

Който е благоразумен раб и не скрива в земята дадените му от Бога таланти, нека влезе радостен в радостта на своя Господ!

Който се е потрудил с пост, нека получи сега своя динарий!
[Мат.10:10, 20:1-8].

Който е работил още от първия час, нека получи днес своята справедлива заплата!

Който е успял да дойде подир шестия час, нека ни най-малко не се безпокои, понеже не губи нищо!

Който е пропуснал и деветия час, нека пристъпи без всякакво съмнение и боязън!

Ако ли някой е успял да дойде едва в единадесетия час, нека и той да се не бои от своето закъснение, понеже Домовладиката е великодушен и щедър - приема последния като първия, успокоява дошлия в единадесетия час така, както потрудилият се още от първия час: първия удовлетворява със заслужена награда, последния милва по снизхождение; на единия дава заслуженото, другия дарява по своята благодат; добрите дела приема с радост, намерението целува с любов; делата цени и добрите разположения хвали!

Затова всички влезте в радостта на своя Господ! И първи, и последни, приемоте своята награда!

Богати и бедни, заедно ликувайте!

Трудолюбиви и лениви, почетете този ден на всемирно тържество!

Постили и непостили, възвеселете се сега! Трапезата е богата: наситете се всички от нея! За блудните синове небесният Отец е заклал угоен Телец: никой да не излезе гладен! Всички се насладете от този пир на вярата, всички се възползвайте от богатството на благодатта!

Никой да не оплаква своята бедност, понеже царството небесно е отворено за всички!

Никой да не плаче за греховете си, понеже изгря прощение от гроба на Спасителя!

Никой да не се бои от смъртта, понеже Спасовата смърт ни освободи от нея!

Изтреби смъртта овладяният от смъртта Жизнодавец.
Слезият в ада плени ада, който се огорчи, когато вкуси
плътта Му. Като предсказа това преди столетия, пророк Исаия
пише: "Адът се огорчи, когато Те срещна в преизподнята си!"

Огорчи се, защото биде обезсилен!

Огорчи се, защото биде посрамен!

Огорчи се, защото бе умъртвен!

Огорчи се, защото бе провален!

Огорчи се, защото е окован!

Той прие плът, а в нея се натъкна на Бога; прие земя, а в нея
намери небе; прие, което виждаше, а се натъкна на онова,
което не виждаше!

"Де ти е, смърте, жилото? Де ти е, аде, победата?" [Ос. 13:14,
Кор. 15:55]

Възкръсна Христос и ти биде повален!

Възкръсна Христос и паднаха демоните!

Възкръсна Христос и се радват ангелите!

Възкръсна Христос и живот се въдвори!

Възкръсна Христос, и нито един мъртвец няма в гроба,
защото Христос, Който възкръсна из мъртвите, "за умрелите
стана начатък" (1 Кор. 15:20).

Той пръв възкръсна като Глава, а подир Него в свое време ще
възкръснем всички ние, Неговите членове! Нему слава и
държава (владичество) во веки веков! Амин!

Тропарь Пасхи

глас 5

Христос воскресе из мертвых,/ смертию смерть поправ// и сущим во гробех живот даровав.

Кондак Пасхи

глас 8

Аще и во гроб снизшел еси, Безсмертне,/ но адову разрушил еси силу/ и воскресл еси, яко победитель, Христе Боже,/ женам мироносицам вещавый: радуйтесь!/ и Твоим апостолом мир даруйай,// падшим подай воскресение.

Задостойник

глас 1

Ангел вопияше Благодатней:/ Чистая Дево, радуйся!/ И паки реку: радуйся! /Твой Сын воскресе/ тридневен от гроба,/ и мертвыя воздвигнувый:// людие, веселитесь. Светися, светися,/ новый Иерусалиме:/ слава бо Господня/ на тебе возсия. Ликуй ныне/ и веселися, Сионе. Ты же, Чистая, красуйся, Богородице,// о востании Рождества Твоего.

Стихира

глас 2

Воскресение Твое, Христе Спасе,/ всю просвети вселенную,/ и призвал еси Твое создание,// Всесильне Господи, слава Тебе.

Стихиры Пасхи

Глас 5

Стих: Да воскреснет Бог и расточатся врази Его. Пасха священная нам днесь покажася: Пасха нова святая: Пасха таинственная: Пасха всечестная: Пасха Христос Избавитель: Пасха непорочная: Пасха великая: Пасха верных: Пасха, двери райския нам отверзающая: Пасха, всех освящающая верных. Стих: Яко исчезает дым, да исчезнут. Приидите от видения, жены благовестницы, и Сиону рцйте: приими от нас радости благовещения Воскресения Христова: красуйся, ликуй и радуйся, Иерусалиме, Царя Христа узрев из гроба, яко жениха происходяща. Стих: Тако да погибнут грешницы от Лица Божия, а праведницы да возвеселятся. Мироносицы жены, утру глубокоу предсташа гробу Живодавца, обретоша Ангела на камени сидяща, и той, провещав им, сице глаголаше: что ищите Живаго с мертвыми? Что плачете Нетленнаго во тли? Шедше, проповедите учеником Его. Стих: Сей день, егоже сотвори Господь, возрадуемся и возвеселимся в онь. Пасха красная, Пасха, Господня Пасха! Пасха всечестная нам возсия. Пасха! Радостию друг друга обьемем. О Пасха! Избавление скорби, ибо из гроба днесь, яко от чертога, возсияв Христос, жены радости исполни, глаголя: проповедите апостолом. Слава, и ныне, глас 5: Воскресения день, и просветимся торжеством, и друг друга обьемем. Рцем: братие, и ненавидящим нас простим вся Воскресением и тако возопиим: Христос воскресе из мертвых, смертью смерть поправ и сущим во гробех живот даровав. Таже Христос воскресе: трижды. И поем сие многажды, дондеже целуют братия друг друга.

Часы Пасхи

О часех Святыя Пасхи и всея Светлыя седмицы. Подобаает ведати, яко от сего дне святыя и великия Недели Пасхи даже до субботы, часы сице поются. Иерей: Благословен Бог наш:

Лик: Аминь. Христос воскрес из мертвых, смертию смерть поправ, и сущим во гробех живот даровав. трижды. Таже глаголем трижды: Воскресение Христово видевше, поклонимся Святому Господу Иисусу, Единому Безгрешному. Кресту Твоему поклоняемся, Христе, и святое Воскресение Твое поем и славим: Ты бо еси Бог наш, разве Тебе иного не знаем, имя Твое именуем. Приидите, вси вернии, поклонимся святому Христову Воскресению: се бо прииде Крестом радость всему миру. Всегда благословяще Господа, поем Воскресение Его: распятие бо претерпев, смертию смерть разруши. Таже ипакои, глас 4, единощи: Предварившия утро яже о Марии, и обретшия камень отвален от гроба, слышаху от Ангела: во свете присносущнем Сущаго с мертвыми что ищите, яко человека? Видите гробныя пелены, тецыте и миру проповедите, яко воста Господь, умертвивый смерть: яко есть Сын Бога, спасающаго род человеческий. Таже кондак, глас 8, единощи: Аще и во гроб снизшел еси, Безсмертне, но адову разрушил еси силу, и воскресл еси яко Победитель, Христе Боже, женам мирносицам вещавый: радуйтесь, и Твоим апостолом мир даруяй, падшим подай воскресение. Таже и сей тропарь единощи: Во гробе плотски, во аде же с душею яко Бог, в рай же с разбойником, и на Престоле был еси Христе, со Отцем и Духом, вся исполняяй Неописанный. Слава: Яко Живоносец, яко рая краснейший, воистинну и чертога всякаго царскаго показася светлейший, Христе, гроб Твой, источник нашего воскресения. И ныне, Богородичен: Вышняго освященное Божественное селение, радуйся. Тобою бо дадеся радость, Богородице, зовущим: благословенна Ты в женах еси, Всенепорочная Владычице. Таже Господи, помилуй, 40. Слава, и ныне: Честнейшую Херувим: Именем Господним благослови, отче. Иерей: Молитвами святых отец наших: Мы же речем: Аминь. И паки глаголем подобне: Христос воскрес: трижды. Слава, и ныне: Господи, помилуй. Трижды. Благослови. И отпуст

Молитва Воскресшему Спасителю

Сла́ва Тебе́, Го́споди Иису́се Христе́, Бо́же мо́й, я́ко па́ки сподо́бил мя еси́ недосто́йнаго, прешед́ша по́прище свята́го поста́, поклонит́ся Божество́нным Страсте́м Твои́м и ви́дети всера́достный де́нь пресла́внаго из гроба́ Воскресе́ния Твоего́, во́ньже свободи́л еси́ су́щия во а́де от ве́к связа́нныя ду́ши пра́ведных. То́я Божество́нныя свобо́ды ду́ха и плоти́, дража́йший Спаси́телю мо́й, и а́з желаю́, да разреши́ мя, связа́на су́ща мно́гими грехи́, и да сотвори́ши возсия́ти живонóсному свéту Воскресе́ния Твоего́ во мра́чней души́ мое́й: ви́жду бо безчи́сленныя щедро́ты и неизрече́нное человеколю́бие Твое́, я́ко не то́чию от небы́тия в быти́е мя приведе́ши, и о́браза Твоего́ подо́бием украси́в, всея́ до́льния тва́ри влады́ку поста́вил мя еси́, но и посем па́дша с высоты́ и врагу́ порабо́тившася, не оста́вил еси́, но, искупив́ мя безце́нною Кро́вию Твое́ю, благода́тию креще́ния снабди́л мя еси́, да востеку́ на пе́рвое досто́яние. А́з же, окая́нный, запя́т бы́в умом́ плотски́м, обрати́хся вспя́ть и па́ки ра́б сотвори́хся греха́ и страсте́й, до́ндеже еди́н по еди́ному погуби́х вся́ да́ры благода́ти Твоея́. И ны́не у́бо, что́ сотворю́, не ве́м: оба́че помяну́в глаго́лы пречи́стых у́ст Твои́х, я́ко не пришёл еси́ призва́ти пра́ведники, но греш́ники в покая́ние, и а́з, я́ко еди́н от си́х, с ве́рою и смире́нием прихо́жду к Живонóсному Гробу́ Твоему́, не аро́маты и воню́ ми́ра нося́й (на́г бо е́смь и пу́ст благи́х де́л), но па́че наде́жду имы́й обрести́ в нём проще́ние грехо́м мои́м и обновле́ние нечи́стому жити́ю моему́. При́зри у́бо на мя, каю́щася и служи́ти Тебе́ хотя́ща, и не отри́ни от благода́ти Воскресе́ния Твоего́! Живонóсною сме́ртию Твое́ю и погребё́нием умертви́ моя́ лю́тыя стра́сти, да я́ко ме́ртв и погребён жи́ву в ми́ре се́м. Пресла́вным воста́нием Твои́м воздви́гни мою́ ду́шу, умерщвле́нную грехи́, и оживи́ со́весть, ея́же ничто́же в ми́ре ну́жнейше е́сть. Вознесе́нием Твои́м

отторгни мя от суетных и душетленных благ земных, и сотвори мя гóрняя мýдрствовати, яко да не ктому себе живя и угождая, но Тебѣ, Гóсподу и Бóгу моему, служа и работая, якоже сподобихся поклонитися Воскресению Твоему на земли, тако сподоблен б́уду видети Тебѣ, дражайшаго Искупителя моего, и на Небесѣ, за прїятие смѣрти крестныя славою и чѣстию венчанна, и став одесную величества Твоего, со Архангелы и Ангелы, и со всеми искупленными Тобою братьями моими, во веки веков пою Тебѣ: Аллилуиа. Аминь.

Благодатният огън в Йерусалим

Когато Господ страдал и възкръснал, станали големи чудеса: някои гробове се разтворили, починали светци оживели и се явили на мнозина в град Йерусалим.

И до днес Христовото Възкресение се съпътства от едно велико чудо, което се наблюдава всяка година при Божия гроб, в деня преди църковния празник Великден. Ето какво точно е то:

В град Йерусалим, над мястото на Господния гроб, е издигнат малък параклис, а над него - величествен храм. Всяка година на Велика събота православните получават там Благодатния огън. Той има небесен произход и в първите минути, след появата си, не пари и не изгаря ръцете и дрехите.

Най-ранните сведения за Благодатния огън са от втория век след Христа. Оттогава досега всякога, в навечерието на Велика събота, загасят всички кандила и свещи в храма. Светските власти правят строг оглед дали няма оставено нещо запалено. После запечатват входа на параклиса, в който е Божият гроб. Православният патриарх на Йерусалимската Църква сваля богослужебните си одежди. В бял стихар, пристегнат с кожен

колан, той застава пред входа на параклиса. Войници проверяват дали в дрехите на архиерея не е укрито огниво. После премахват печата от входа и патриархът влиза в пещерата с Господния гроб. Там царя мрак. Започва напрегнато чакане - 15, 20 или повече минути, понякога и часове. Притихнал, народът очаква отвън и се моли. Изведнъж във въздуха се появяват светлини, подобни на мълнии. Хората започват да ликуват. От северния отвор на параклиса се показва снопче запалени свещи.

А какво се е случило в пещерата с Господния гроб, разказва самият йерусалимски патриарх:

"Когато вратите зад мен се затвориха, вътре цареше непрогледен мрак. Светлина се процеждаше само през два малки странични отвора. Изведнъж върху мраморната плоча на Божия Гроб забелязах по-светло петно. Отворих молитвеника си и видях, че спокойно мога да чета. Плочата върху Гроба ставаше все по-светла. После върху нея започнаха да просветват като че разпилени разноцветни бисерчета. Те се съединяваха едно с друго. От цялата плоча струеше светлина. Допрях памук до нейната повърхност и той се затопли. Докоснах с него края на свещта, а тя изпраця и се запали, сякаш беше барут".

През XVII век, при управлението на султан Мурад Справедливи, арменците подкупили турците, които владеели тогава град Йерусалим, и ги склонили да не допуснат при Гроба православния патриарх. Там влязъл арменски владика, а православните останали пред храма. Всички дълго очаквали чудото, но Божественият огън не слизал.

Внезапно се чул силен гръм и мраморната колона в двора на храма, до която стояли православните, се пропукала. През цепнатината излязъл огън. Така Благодатният огън отново бил даден най-напред на православните християни.